

Regeringen, Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
kopia: li.jl@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss av SOU 2025:82 Sysselsättning och boende på landsbygden-Juridiska personers förvärv av jordbruksmark och en effektiv tillämpning av glesbygdsbestämmelserna

Er beteckning: LI2025/01360

Sammanfattning

Länsstyrelsen tillstyrker förslagen till stora delar men framför också
några allmänna synpunkter.

Utredningens förslag

**Kapitel 18. Överväganden och bedömningar för förvärvstillstånd
för juridiska personer:** Utredaren föreslår att aktiebolags möjlighet
att förvärva lantbruksegendom ska behållas enligt nuvarande regler.
Ökade möjligheter för vissa aktiebolag att förvärva viss
jordbruksmark riskerar att leda till negativa konsekvenser för
jordbrukets utveckling samt bosättning och sysselsättning på
landsbygden.

Länsstyrelsens yttrande: Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

**Kapitel 19. Uppdraget att se över bestämmelserna om
förvärvstillstånd i glesbygd:** Utredaren föreslår att ett
regeringsuppdrag ska lämnas till Jordbruksverket och
länsstyrelserna att genomföra utbildningsinsatser och ta fram
gemensamma rutiner som stärker förutsättningarna för en enhetlig
och ändamålsenlig handläggning av ärenden om förvärvstillstånd i
glesbygd. Rutinerna ska innefatta utredning och kontakter med
alternativa intressenter som säkerställer att utredningsskyldigheten
uppfylls.

Utredaren föreslår även att inlösenskyldigheten tas bort för köp av lantbruksegendom där förvärvstillstånd vägras enligt glesbygdsbestämmelserna i 7 § första stycket jordförvärvslagen. På så sätt kan glesbygdsbestämmelserna tillämpas fullt ut utan hänsyn till om en intressent, alltså en alternativ köpare, betalar samma pris som köparen, om det finns tillräckliga medel för inlösen i Jordfonden eller bestämmelserna om statligt stöd.

Utredaren föreslår också att det ska ske en översyn av glesbygdsområdena. De som är mest lämpade att göra översynen av vilka områden som bör utgöra glesbygd är länsstyrelserna i nära dialog med kommunerna. Det är länsstyrelserna och kommunerna som har den regionala och lokala kännedomen som krävs för att lämna förslag till ändringar av vilka områden som ska vara glesbygd. Det är även så ändringar av områden har skett tidigare. Utredaren föreslår därför att regeringen ska lämna ett uppdrag till länsstyrelserna att i nära dialog med kommunerna se över bilagan till jordförvärvsförordningen och föreslå eventuella ändringar vad gäller områden som ska vara glesbygd.

Utredaren föreslår även en mindre utvidgning av släktskapsundantaget till att omfatta även förvärv där förvärvaren eller, när makar förvärvar gemensamt, någon av dem är överlåtarens förälder eller syskon.

Länsstyrelsens yttrande: Länsstyrelsen tillstyrker förslagen förutom att vi tycker att släktskapsundantaget också ska omfatta syskonbarn.

Allmänna synpunkter

Vi håller inte med om att lantbruksegendom som styckas upp inte kan användas för jord- eller skogsbruk. I utpekad glesbygd är det vanligt förekommande att skogsfastighet med bostad förvärvas antingen av redan etablerad eller en helt ny skogsägare som därefter styckar av bostadsdelen och avyttrar denna. Produktionsförmågan på kvarvarande arealer jord och skog förblir intakt och kan användas för jord- eller skogsbruk. Förfarandet med avstyckning kan samtidigt bidra till ökade möjligheter för bosättning i glesbygd eftersom det rimligen är fler intressenter som har ekonomisk möjlighet att förvärva en avstyckad gård för permanent bosättning jämfört med att förvärva en större skogsfastighet där det ingår bostad. I dessa fall är det av stor vikt att storlek och utformning av avstyckningarna möjliggör mindre djurhållning eller andra verksamheter kopplat till

de platsspecifika förutsättningarna. Detta handlar dock om tillämpning av regler för fastighetsbildning och inte om regler för jordförvärv.

Generellt sjunker andelen självverksamma skogsägare kontinuerligt och trenden har bestått under de senaste decennierna. Framför allt är det slutavverkning och gallring som lejs ut, men även tjänster för röjning och plantering lejs ut i allt högre omfattning. Det finns inget som tyder på att denna utveckling kommer att ändras. I Kronoberg äger fysiska personer betydligt högre andel av skogsmarken jämfört med riksgenomsnittet och flertalet skogsfastigheter är relativt små. Det finns därför goda möjligheter för små lokala aktörer inom skogsvård parallellt med de större aktörer som utför mer omfattande uppdrag åt såväl fysiska som juridiska skogsägare och verkar över större områden än den lokala orten. Den generellt minskande självverksamheten skapar alltså möjligheter för det fåtal skogsägare som har självverksamhet inom skogsbruk som huvudsaklig försörjning eftersom de får större möjlighet att utföra skogstjänster åt icke självverksamma skogsägare och på så sätt utveckla sitt skogsbruksföretagande utan att förvärva ytterligare fastigheter. En sådan utveckling stärker också likviditeten och försörjningsförmågan på kort sikt jämfört med att förvärva mer areal som höjer skuldsättning och räntekostnader för den självverksamme skogsägaren.

Sammantaget bedömer vi att en striktare tillämpning vid förvärvsprövning i glesbygd inte har någon avgörande betydelse för utvecklingen av sysselsättning och bosättning i Kronobergs glesbygd.

Konsekvenser för en hållbar utveckling i länet

Miljömässiga konsekvenser

Ett fortsatt omfattande privat ägande säkerställer en mångfald av olika brukningsmetoder i jord och skogsbruket.

Ekonomiska konsekvenser

Fler privata företag kan utvecklas vilket leder till ekonomisk tillväxt. Det kan gå åt lite mer tid och resurser för länsstyrelsen om det blir några fler jordförvärvsärenden som måste prövas mot eventuella

andra köpare. Men det beror också på vilka områden som fortsatt blir glesbygdsområden.

Konsekvenser för social hållbarhet

Ett av huvudsyftena med jordförvärvslagen är att gynna sysselsättningen och boendet i glesbygder. Vid fysiska personers förvärv ökar chanserna till det väsentligt jämfört med juridiska personer.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Maria Arnholm med Johan Ekström som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Stefan Carlsson och enhetschef Mikael Briland medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.